

Karā ar Malkoviču

Virsraksts maldina. *Kokvilnas lauku vientulībā*
Ingeborga Dapkūnaite ir cienījama līdzspēlētāja.
Šo zvaigžņu izrādi gandrīz pilnībā producējis Dailies teātris

ISPIRMS ir graudains ekrāns. Pa durvīm ienāk vīrietis – viņu spēlē Dainis Gaidelis –, nomet apģērbu kā čūska ādu. Iekāre viņu burtskri rauj krampjos. Viņš sāk pašapmierināties, vēl neticis līdz vannasistabai, un tad, sasniedzis mirkļa atvieglojumu, atslīgst durvju ailā. Ekrānam paceļoties, reālas vannasistabas durvis tieši tāpat sēz pilnīgi apģērbies Džons Malkovičs, bet, uzgriezis viņam muguru, stāv otrs vīrietis, ko spēlē Ingeborga Dapkūnaite.

Neticamais ir noticis – abas pasaules zvaigznes ir spēlējušas ne tikai uz Dailies teātra skatuves, bet arī Dailies teātra izrādē, uzsvēr tā direktors Juris Žagars. Jo vērienīgais sadarbības projekts, ko teātrim pērn piedāvāja Maskavas fonds *Teritorija*, būtiski mainījās, karam sākoties, un rezultātā 80% no tajā ieguldītajiem līdzekļiem, kā saka direktors, «ir Latvijā generēta nauda». Patiesībā tieši latviešu skatītāji esot to finansējuši, tāpēc izrādē nav titru krievu valodā, kā sākumā bija paredzēts. Tagad risinās sarunas par šā Dailies «produkta» viesizrādēm ārzemēs, jo interese esot liela. Vai mēs to vēl redzēsim Latvijā? Tas atkarīgs no daudziem apstākļiem,

Recenzijas autore —
Edīte Tišheizere,
žurnāla *Ir teātra kritiķe*

Izrādē zvaigznes ir vismaz trīs. Ne tikai abi aktieri, bet arī režisors Timofejs Kuļabins

statusu. (Tagad režisors ir atlaists no darba šajā teātrī, jo, tāpat kā viņa pastāvīgā komanda – dramaturgs un kritiķis Romāns Dolžanskis un scenogrāfs Olegs Golovko –, nosodīja Krievijas sākto karu pret Ukrainu.)

Pazidams savus aktierus caur un cauri, viņš katrā izrādē liek tiem būtiski mainīt ierasto skatuves eksistences veidu, tādējādi izraisot arī gluži fantastiskas saturiskas pārmaiņas labi zināmos darbos. Teiksim, Čehova *Trīs māsu iestudējumā* visi varoni bija kurlmēmi, un tas pilnīgi mainīja uzmanības fokusu un arī tēlu attiecības.

Tikpat krasī Timofejs Kuļabins rīkojies arī šoreiz. Vispirms kopā ar Romānu Dolžanskiju radikalizējot franču dramaturga Bernāra Mari Koltesa lugu *Kokvilnas lauku vientulībā*. Koltesa vārds Latvijā nav svešs – viņa Roberto Zuko iestudējis Pēteris Pētersons Atmodas laikos un Laura Groza Liepājā pavisam nesen, bet Rietumu krastmalu Nacionālajā teātri uzvedis Mihails Gruzdovs.

tajā skaitā skatītāju gatavības maksāt dārgi un pirkstspējas, kāda tā būs rudeni, norāda Žagars.

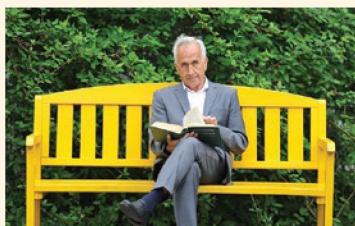
Izrādē zvaigznes ir vismaz trīs. Ne tikai Džons Malkovičs un Ingeborga Dapkūnaite, bet arī režisors Timofejs Kuļabins, kura vārds teātra specialistiem ir pat lielāka intrīga nekā slaveinne aktieri. Vārda tiešajā nozīmē izauzdzis Novosibirskas teātri *Sarkanā lāpa* (*Krasnij fakel*), kur strādāja viņa vecāki, Kuļabins ar savām izrādēm tam nedaudzdos gados panāca kulta vietas

IR IESAKA

2. 18.
jūnijs

FESTIVĀLS.
RĪGAS FESTIVĀLS
DAŽĀDĀS VIETĀS.

Festivālu atklās Radio kora koncerts *Pēteris Vasks un domubiedri*. Centrālais notikums būs 17. jūnijā – diriģenta Jāņa Erenštreita 80 gadu jubilejas koncerts, kas pulcēs dažādus pazīstamus mūziķus. Koncertos varēs piedzivot *Trio Palladio*, pianista Vestarda Šimkus uzstāšanos, savukārt *Sinfonietta Rīga* muzicēs kopā ar dūdu meistarū Robertu Džordanu no Skotijas, bet Radio bigbends ar reperi Ozolu. Biletes cena 10–40 €. [Bilesuparadize.lv](#)

3.
jūnijs

KONCERTS.
GRUPAS BET
BET 30 GADU
JUBILEJAS
KONCERTI DAŽĀDĀS VIETĀS.

Ar 3. jūnija uzstāšanos Saulkrastu estrādē grupa sāk jubilejas koncerttūri. Mūziķi ir sagatavojuši labāko un jaunāko skaņdarbu programmu. Tājā iekļautas laika pārbaudi izturējušās dziesmas – *Kāpēc man nav sarkans mersedess*, *Pieklauvē*, *Man vienalga viss, Diena, Es tevi nemilu* un citas. Būs arī arī pirmsatskanojumi no Lolitas Ritmanes speciāli grupai radītā dziesmu cikla. Biletes cena 12–30 €. [Bilesuparadize.lv](#)

To, kas lugā norisinās starp diviem homoseksuāliem vīriešiem, izrādē iemeso kādas personas robusti maskulinā puse, proti, Džons Malkovičs, un trausli feminā daļa – Ingeborga Dapkūnaite

**KOKVILNAS
LAUKU
VIENTULĪBĀ.**
Dailes teātris.
Nav zināms,
vai būs
nākamās
izrādes.

darbība, ienaidnieka darbība, neķitrs kara akts». Lūk, un šim kara aktam režisors licis notikt viena cilvēka prātā. To, kas lugā norisinās starp diviem homoseksuāliem vīriešiem – un tātad savā ziņā lidzvērtīgiem pretiniekiem –, izrādē iemeso kādas personas robusti maskulinā puse, proti, Džons Malkovičs, un trausli feminā daļa – Ingeborga Dapkūnaite. Tā ir pirkšana/pārdošana, solišana/liegšana, sodišana/pakļaušanās – garīgās vardarbības apburtais loks pašam pret sevi, turklāt upuris ar varmāku nepārtraukti mainās lomām. Jāatzīstas, ka no satura diezgan ātri distancējos un pārslēdz uzmanību no tā, kas notiek, uz to, kā spēlē abi aktieri.

Jo arī viņu uzdevumu režisors ir ļoti sarežģījis. Izrāde, kurai ideālā gadījumā vajadzētu notikt kamerzālē, saprotamu iemeslu dēļ tiek spēlēta uz lielās skatuves. Tāpēc pusi no tās augstuma aizņem divās daļās sadalīts ekrāns, kur tuvplānā redzamas Malkoviča un Dapkūnaites sejas. Līdz ar to aktieru saskarsme notiek nevis tieši vienam ar otru, bet pastarpināti – vispirms spēlējot kamerali kā partnerim. Un tas ir viens no šīs izrādes galvenajiem paradoxiem, ko īsti novērtēju jau *post factum*: neraugoties uz šo pretējo vērsumu, aktieri spēlē partnerībā. Viņu sejas video pietuvinājumā pievelk skatienu kā magnēts: ne tikai tāpēc,

ka tajās var redzēt katru sīkāko niansi, bet arī tāpēc, ka ir dabiski skatīt Malkoviču ekrānā.

Kad ar profesijas apziņu un gribu pievēršu uzmanību skatuvei, uz tās redzamās sīkās figūriņas, tieši ot-rādi, liekas neīstas kā tādi datorspēlu tēli. Realitāte un tās tehniskais atveids ir apmainījušies vietām. Būtībā ekrāna magnētisms iznīcina to, kas patiešām notiek uz skatuves, nelauj novērtēt aktieru plastiku, mīzanscēnas, scenogrāfiju.

Par ko bija izrāde? Es teiktu, par to, ka nav uzvarētāju karā. Kad ekrāns atkal nolaizas un aizsedz skatuves dzīlumu, video vannasīstābā palikušais vīrietis ir pārgriezis sev rīkli. ●

4.
jūnijs

KONCERTS. JŪPS BĒVINGS KONCERTZĀLĒ CĒSIS.

Cēsis
viesosies spilgts laikmetīgās klaviermūzikas mākslinieks un mūzikas platformās visvairāk klausītais pianists. Viņa nepiespiestā un melanoliskā klavierspēle izceļ mūziķa maigo dabu, bet smalkās melodijas nomierina dvēseli. Savas klavierkompozīcijas mūziķis dēvē par «vienkāršu mūziku sarežģītām emocijām». Biletes cena 20 €. Bilesuparadize.lv

4. 5.
jūnijs

PASĀKUMS. GADATIRGUS ETNOGRĀFIKĀJĀ BRĪVDABĀS

Šogad gadatirgus notiks 50. reizi, un tajā savas preces piedāvās vairāk nekā 530 amatnieku, pārtikas un kosmētikas mājražotāju, grāmatizdevēju un ēdinātāju. Līdzās tirdzniecībai būs aktivitātes un dažādi notikumi plāvā pie Priedes kroga, Vidzemes sētā, pie Lībiešu sētas un teātra izrādes uz Rietumu vārtu skatuves. Uzstāsies muzikanti un dejotāji, būs dažādas darbnīcas. Biletes cena 1,40–8 €. Bilesuparadize.lv

